

viinu-vse-shche-poshiriuiutsia-na-iutubi-24568 (дата звернення 03.01.2024 р.).

4. Відеозвернення Володимира Зеленського наприкінці 282-го дня повномасштабної війни. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=xf-Ge49hBWM>

5. Палаш С. Війна культур. URL: https://lb.ua/blog/serhiy_palash/508153_kulturna_viyna.html (дата звернення 03.01.2024 р.).

Проноза Інна Іванівна

Кандидат політичних наук, доцент кафедри політичних наук і права.

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

ПОЛІТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗМІНИ ПОЛІТИЧНОЇ АГЕНДИ ТА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ

У сучасному світі, де політичні процеси стають все більш складними та динамічними, розуміння ролі політичних комунікацій стає надзвичайно важливим завданням для політологів, громадських діячів та суспільства в цілому. Незаперечною є актуальність дослідження впливу політичних комунікацій на формування суспільної свідомості та зміну політичної агенди.

Сучасне інформаційне суспільство характеризується надмірною кількістю інформації та її швидким поширенням, що робить політичні комунікації особливо важливим інструментом для політичних лідерів, партій, громадських організацій та активістів. Відмінною рисою цього процесу є не тільки зміна способу сприйняття політичних подій, але й зміна самих цих подій під впливом комунікаційних стратегій.

Дослідження впливу політичних комунікацій на формування громадянської свідомості та зміну політичної агенди є важливим як для теоретичної, так і для практичної політології. Воно допомагає розкрити складні взаємозв'язки між політичною системою та громадянами, а також зрозуміти, які фактори впливають на політичні процеси та розвиток суспільства в цілому.

У світлі цього ставимо за мету дослідити різноманітні аспекти впливу політичних комунікацій на сучасну політичну агенду та громадянську свідомість. Розуміння цих процесів необхідно для розвитку ефективних політичних стратегій та підвищення рівня демократії та громадянського участі у суспільному житті.

Політична агенда, яка визначає набір проблем, що стають актуальними для обговорення та розгляду в політичному житті суспільства, формується впливом різних факторів. Один з найважливіших з цих факторів - це політичні комунікації.

Політична комунікація – це процес, який включає політичні інститути та суб'єктів, засоби масової інформації та, що важливо, громадян. Кожен акт політичного спілкування, який виробляється партіями, групами інтересів або засобами масової інформації, спрямований на громадян, щоб інформувати їх та впливати на них. Саме взаємодія між цими трьома групами має значення в політичній комунікації. У середині політики комунікаційні потоки рухаються у багатьох напрямках: від керівних органів влади до громадян, горизонтально між політичними суб'єктами, включаючи засоби масової інформації, і вгору від громадян та груп до політичних інститутів [2, с. 43].

Медіа, як основний канал інформації для громадськості, відіграють ключову роль у визначенні того, які проблеми стають пріоритетними у суспільному обговоренні. Їх вибір тем та змісту новин визначає те, що набуває громадської уваги, що в свою чергу формує політичну агенду.

Роль медіа у визначенні політичних проблем відображається в концепції "агенда-сеттінг" (agenda-setting), що стверджує, що медіа впливають не тільки на те, як сприймаються політичні події, але і на те, які події взагалі стають предметом громадського обговорення. Таким чином, вони мають здатність формувати громадську думку та визначати політичну агенду.

Крім того, комунікаційні стратегії політичних акторів використовуються для зміни політичної агенди. Ці стратегії включають в себе різноманітні методи та техніки для залучення уваги до конкретних питань та проблем. Ефективні комунікаційні стратегії можуть змінювати громадську увагу та перспективи на питання, які стають пріоритетними для обговорення в політичних колах.

Отже, розуміння взаємозв'язку між політичними комунікаціями та формуванням політичної агенди допомагає нам краще розуміти, які проблеми стають актуальними для громадського обговорення та яким чином формуються перспективи політичного діалогу у суспільстві.

Зв'язок між політичними комунікаціями та формуванням громадянської свідомості визначається низкою важливих аспектів, що охоплюють роль комунікацій у становленні громадянської ідентичності та їх взаємозв'язок з громадянською активністю. Політичні комунікації, включаючи спілкування між політичними лідерами, партіями та громадянами через різні медіа-канали, а також громадські дискусії та масові кампанії, відіграють ключову роль у формуванні громадянської свідомості та стимулюванні громадянської активності.

Розглянемо спочатку роль політичних комунікацій у становленні громадянської ідентичності. Комунікаційні процеси впливають на ідентифікацію особи з певними цінностями, переконаннями та соціальними ролями у суспільстві.

Процес політичної комунікації безперервний, але його інтенсивність

спостерігається під час загальних виборів, коли для завоювання прихильності використовуються різні засоби впливу на електорат. Політична комунікація здійснюється через засоби масової інформації, політично організовані структури та неформальні канали [1].

Через різноманітні медіа-платформи та комунікаційні канали, громадяни отримують інформацію, яка допомагає їм зрозуміти своє місце у політичному та соціокультурному контексті. Політичні повідомлення, ідеології партій, виступи політичних лідерів - все це формує основи громадянської ідентичності та впливає на спосіб, яким громадяни сприймають себе як учасників політичного процесу.

Важливо визначити взаємозв'язок між політичними повідомленнями та громадянською активністю. Інформація, яка подається громадянам через політичні комунікації, може впливати на їхню мотивацію та готовність брати участь у громадських справах. Чим більш ефективно комунікаційні стратегії просувають конкретні питання або підкреслюють їх важливість для громади, тим більша ймовірність, що громадяни будуть активно реагувати на ці проблеми. Таким чином, політичні комунікації можуть служити не лише засобом інформування, а й каталізатором для громадської мобілізації та активізації громадянської участі.

Отже, політичні комунікації, через використання різноманітних медіа-каналів та комунікаційних стратегій, впливають на те, які питання та проблеми стають актуальними для обговорення в суспільстві. Вони визначають, які теми набирають громадську увагу та сприяють формуванню громадської думки. Такий вплив створює можливість впорядкування політичної агенди відповідно до потреб та інтересів різних груп населення. В свою чергу розуміння механізмів взаємодії між політичними комунікаціями та формуванням політичної агенди є важливим для політичних діячів, дослідників, а також для громадян, оскільки це допомагає розкрити процеси, які лежать в основі політичного вирішення проблем та визначення напрямків розвитку суспільства.

Безумовно, що подальше дослідження та удосконалення політичних комунікацій може сприяти покращенню демократичного процесу, забезпеченню більшого рівня громадянської участі та розвитку суспільства в цілому.

Список використаних джерел

1. Проноза І. І. Роль політичних комунікацій у сучасному інформаційному просторі. Науковий журнал Politicus. 2021. № 3. С. 75-81. URL: http://politicus.od.ua/3_2021/12.pdf (дата звернення 03.01.2024 р.).
2. Johnson-Cartee K. S. Strategic Political Communication: Rethinking Influence, Persuasion, and Propaganda. Lanham: Rowman&Littlefield. 2004. 229 p.